

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

REZOLIUCIJA DĖL NEATIDĖLIOTINŲ PRIEMONIŲ SIEKiant pagerinti skiepijimo aprėptį Lietuvoje

2019 m. kovo 21 d. Nr. XIII-2020
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas,

atkreipdamas dėmesį į tai, kad Lietuvoje šiuo metu fiksuojamas tymų – vienos labiausiai užkrečiamų ir greičiausiai plintančių ligų, nuo kurios vienintelė apsisaugojimo priemonė yra skiepai, – protrūkis, nes 2018 metais buvo registruota 30 susirgimų tymais, o iki 2019 metų kovo 18 d. – jau 159 laboratoriniais tyrimais patvirtinti susirgimai tymais ir trečdalis susirgusiųjų yra vaikai;

pažymėdamas, kad Lietuvoje vaikų skiepijimas pagal Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu patvirtintą Lietuvos Respublikos vaikų profilaktinių skiepijimų kalendorių yra tik rekomendacinio pobūdžio, o dėl aktyvios melagingų žinių sklaidos, nepakankamo informavimo tėvų ir globėjų sąmoningumas imunoprofilaktikos atžvilgiu silpsta – jau keletą metų iš eilės mažėja visų 14 užkrečiamųjų ligų, kurių vakcinas kompensuoja valstybė, skiepijimo aprėptis, o MMR vakcina nuo tymų, epideminio parotito ir raudonukės, specialistų vertinimu, kiekvienais metais lieka nepaskiepyta apie 5 000 Lietuvos vaikų;

primindamas Pasaulio sveikatos organizacijos rekomendacijas siekti ne mažesnės kaip 90 proc. vaikų skiepijimo aprėpties visoje šalyje ir kiekvienoje savivaldybėje, o nuo tymų ir raudonukės – ne mažesnės kaip 95 proc. skiepijimo aprėpties, nes tik tokiu atveju imunoprofilaktika užtikrina deramo lygio visuomenės apsaugą ir sudaro sąlygas eliminuoti ligą;

išreikšdamas susirūpinimą, kad rekomenduojama skiepijimo MMR vakcina aprėptis nėra pasiekama daugelyje Lietuvos savivaldybių;

atkreipdamas dėmesį į tai, kad, Pasaulio sveikatos organizacijos vertinimu, nepasitikėjimas vakcinomis yra viena iš dešimties didžiausių visuotinių grėsmių sveikatai 2019 metais;

apgailėstaudamas, kad Lietuvoje yra išibėgėjusi skiepavimo priešininkų judėjimų (angl. *anti-vax*) kampanija, paremta melagingų ar klaidinančių žinių sklaida socialiniuose tinkluose, neretai uždaroje grupėse, diskusijų forumuose, konspiracines teorijas skleidžiančiuose portaluose, netgi komercinių televizijų laidose, kurios padariniai – visuomenės, ypač tėvų ir globėjų, nepasitikėjimas skiepais – neigiamai veikia visos visuomenės sveikatos lygį, o tymų protrūkis šiais metais akivaizdžiai rodo mažėjančios vakcinacijos keliamą grėsmę visuomenės sveikatai;

pažymėdamas, kad pavojus kyla ne tik nesiskiepyti nusprendusių asmenų ir jų sprendimu nepaskiepytų vaikų sveikatai, bet ir visai visuomenei, ypač pažeidžiamiausiems jos nariams – naujagimiams, kūdikiams, vaikams, kurie dėl sveikatos būklės negali būti skiepjami, besilaukiančioms moterims ir asmenims, kurių imunitetas dėl sveikatos būklės yra susilpnėjęs, nes didėjant nepasiskiepijusių asmenų skaičiui mažėja bendras visuomenės apsaugos nuo užkrečiamųjų ligų lygis,

konstatuoja, kad susiklosčiusi padėtis kelia susirūpinimą dėl visuomenės, ypač vaikų, saugumo, todėl valstybės prioritetas – nedelsiant padidinti skiepavimo aprėptį iki rekomenduojamo lygio;

kreipiasi į Lietuvos Respublikos Vyriausybę, ragindamas imtis neatidėliotinų veiksmų, įskaitant ir šias priemones:

1) stiprinti visuomenės informavimą ir Nacionalinėje imunoprofilaktikos 2019–2023 metų programoje atskira eilute numatyti lėšas visuomenės informavimo apie užkrečiamųjų ligų imunoprofilaktiką kampanijai vykdyti;

2) užtikrinti pakankamas MMR vakcinų atsargas ir prieinamumą visiems norintiems pasiskiepyti savo lėšomis asmenims, sudarant galimybę mokamomis vakcinomis skiepytis valstybinėse ir savivaldybių sveikatos priežiūros įstaigose;

3) tymų protrūkio metu kompensuoti valstybės lėšomis savanoriškus kraujo tyrimus, siekiant nustatyti, ar asmuo turi imunitetą šiai ligai ir ar asmeniui reikalingas MMR vakcinų skiepas;

4) stiprinti akademinius imunoprofilaktikos kursus, taip pat sudaryti tinkamas paskatas pediatrų, bendrosios praktikos gydytojų, slaugytojų ir kitų gydytojų, atliekančių skiepavimą, kvalifikacijai imunoprofilaktikos klausimais tobulinti;

kreipiasi į visas Lietuvos savivaldybes, ragindamas imtis aktyvių priemonių visuomenės informavimo, vaikų apsaugos nuo užkrečiamųjų ligų ugdymo įstaigose ir darbuotojų saugumo darbo vietoje užtikrinimo srityse;

ragina stiprinti paskatas tėvams ir globėjams skiepyti vaikus;

primena, kad neturintiems specifinio imuniteto asmenims tikimybė užsikrėsti tymais nuo sergančiojo siekia 90–95 proc. ir kad sveika gyvensena – sportas, visavertė mityba, grūdinimasis, higiena ir kita – neapsaugo nuo šios ligos, o patikimiausia apsaugos priemonė yra skiepai;

pažymi, kad Lietuvoje naudojama MMR vakcina yra saugi ir registruota Europos Sąjungoje ir kad skleidžiamos neteisingos žinios esą MMR skiepai sukelia autizmą remiasi suklastota publikacija ir yra paneigtos daugelio išsamių mokslinių tyrimų;

kreipiasi į politikus, visuomenės informavimo priemonių atstovus, nuomonės lyderius ir visus sąmoningus piliečius, kviesdamas vadovaujantis geros valios principu susilaikyti nuo nepatikrintų ir mokslinėmis žiniomis nepagrįstų nuomonių apie vakcinas sklaidos.

Seimo Pirmininkas

Viktoras Pranckietis